

SUFT:n Erytispätevyysäännöstö

Urheilufysioterapeutti

Määritelmä:

Urheilufysioterapeutti on erityisosaaja/spesialisti jolla on edistyneet/kehittyneet taidot ja tiedot. Hän on erityisosaaja etenkin urheiluvammojen ennaltaehkäisyyn, hoitoon sekä kuntoutukseen liittyvissä asioissa. Hän työskentelee eettisten ja ammatillisten perusteiden (codes) mukaisesti. Hän on riippumaton päätöksen teossa ja priorisoi urheilijan fysioterapiaa.

Ennaltaehkäisy:

Urheilufysioterapeutti osallistuu urheilu- ja liikuntavammojen ennaltaehkäisyyn.

Hän on osallisen hoitotiimissä kun urheilija loukkaantuu tai sairastuu kilpailussa tai harjoittelussa ja on kiinteässä roolissa palauttamassa urheilijaa takaisin optimaaliseen toimintaan/terveyteen. Hän myös auttaa/täydentää urheilijan harjoittelua, optimoimaan suorituskykyä.

Urheilufysioterapeutti pyrkiessään ennaltaehkäisemään urheilu- / liikuntavammoja, ymmärtää eri urheilulajien ja liikuntamuotojen erityispiirteet, jotta kykenee tietojensa ja taitojensa avulla ohjamaan harjoittelua niin, että se tukee vammojen ennaltaehkäisyä.

Urheilufysioterapeutti hoitaa urheilijoita ja liikkuvia ihmisiä kaikista ikäluokista, hyödyntäen fysioterapeuttista ja lääketieteellistä osaamistaan.

Hän pyrkii edistämään tervettä ja aktiivista elämäntapaa, auttamaan yksilöä parantamaan / ylläpitämään hyvää elämänlaatua.

Ammattitaidon ylläpito:

Urheilufysioterapeutti päivittää / opiskelee jatkuvasti, ylläpitääkseen fysioterapeuttisia tietojaan ja taitojaan. Hän auttaa kehittämään ammattiaan osallistumalla tieteellisiin tutkimuksiin ja säännöllisellä yhteydenpidoilla ammattitovereihin. Hän osallistuu joka toinen vuosi täydennys/ylläpitokoulutukseen, jossa päivitetään tieto/taito uusimman saatavilla olevan tiedon tasolle

Terveystietäminen kehittyy nopeasti, siksi on tärkeää että urheilufysioterapeutti alati päivittää tietojaan ja taitojaan. Hänen tulee ymmärtää mikä uusi informaatio on oleellista ja hyödyllistä omassa työssään.

Tämä varmistaa että urheilijat saavat neuvoja ja kuntoutusta perustuen huipputietämykseen ja -saamiseen.

Työskentely:

Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti työskentelee monenlaisissa työyhteisöissä ja on usein ensimmäinen kontakti kilpailuissa ja harjoittelukaudella, vamman sattuessa. Tärkeä osa-alue urheilufysioterapeutin työssä on vammojen ensiapu ja hoito (acute intervention). Hänen tulee nopeasti osata arvioida vamman vakavuuden aste usein itsenäisesti tai muun lääkintähenkilöstön kanssa yhdessä päättää voiko urheilija jatkaa kilpailemista / harjoittelua vai ei.

Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti on vahvasti osallisena urheilijan kuntoutusprosessissa/palautumisessa vammasta. Hän käyttää urheilufysioterapeuttista osaamistaan määrittelemään pääongelmat urheilijan

tilassa ja työskentelee läheisesti muun kuntoutumishenkilökunnan kanssa auttamaan urheilijaa selviämään em. ongelmista.

Tämä vaatii ymmärrystä fyysisistä ja psykologisista tarpeista suhteessa urheilijan tavoitteisiin.

Työryhmä laatii suunnitelman/strategian, mikä auttaa urheilijaa/liikkuvaa ihmistä palaamaan optimaaliselle suoritusasolle, kuitenkin pyrkien minimoimaan uudelleen vammautumisen riskit.

Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti on osallisena myös suorituskyvyn parantamisessa (enhancing performance). Fysioterapeutti, ja valmentaja täydentävät toistensa tietoja ja taitoja.

Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti toimii usein neuvonantajana auttaen ihmisiä, kaikista ikäryhmistä, viettämään aktiivista elämäntapaa. Hän osaa suositella tarkoituksenmukaisia ja turvallisia liikuntamuotoja, myös niille jotka pyrkivät parantamaan suorituskykyään lääketieteellisistä syistä johtuen ja/tai ennaltaehkäisemään esim kardiovaskulaarisia ongelmia.

Urheilufysioterapeutti voi myös työskennellä olosuhteissa joissa tarvitaan hallinointiin/johtamiseen liittyviä tietoja ja taitoja, esim henkilöstöhallinta, palvelujärjestelmien kehittäminen ja lainopillisia asioita.

Etiikka:

Kaikissa toimissaan, urheilu- ja liikuntafysioterapeutti edistää reilun pelin henkeä (fair play) ja antidopingtyötä, varmistaen että urheilijat ovat tietoisia niiden säännöistä ja käytännöistä. Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti pitää tiedot ajan tasalla kiellettyjen lääkeaineiden / ravintovalmisteiden ja niihin liittyvien säädösten suhteen. Hän asettaa aina urheilijan/liikkujan terveyden etusijalle.

Oman alan kehittäminen:

Urheilu- ja liikuntafysioterapeutti pyrkii myös lisäämään muiden sidosryhmien (mm. valmentajat, urheilijat) tietoa ja ymmärrystä uusimmista tutkimustuloksista ja niiden käytännön sovelluksista, käyttäen apunaan erilaisia yhteistyön/kommunikoinnin välineitä/tapoja. Hän pyrkii myös varmistamaan, että päätöksentekijät ovat tietoisia näyttöön perustavasta lääketieteestä ja parhaista mahdollisista kliinisistä käytännöistä, päätöksiä tehdessään. Hän pyrkii kehittämään ammattiansa esim. osallistumalla tieteellisiin tutkimustöihin /opinnäytetöihin.

Fysioterapeutin eettiset ohjeet

Suomen Fysioterapeutit on laatinut fysioterapeutin eettiset ohjeet, joiden tarkoituksena on auttaa fysioterapeuttia tekemään valintoja, ohjaamaan ja arvioimaan omaa ja toisten toimintaa sekä perustelemaan toimintansa. Eettistä pohdintaa vaativien tilanteiden tunnistaminen on keskeistä jokaisen fysioterapeutin työssä.

Fysioterapeutin tehtävä

Fysioterapeutin tehtävänä on väestön terveyden, toiminta- ja työkyvyn edistäminen ja ylläpitäminen sekä sairauksien ehkäiseminen.

Fysioterapeutti tukee kaikenikäisiä asiakkaita erilaisissa elämäntilanteissa ja auttaa löytämään voimavarat ja parantamaan elämänlaatua. Fysioterapeutti toimii yksilöiden ja perheiden parissa sekä yhteisöissä. Fysioterapeutti toimii yhdessä asiakkaan omaisten ja muiden läheisten kanssa ja tukee näiden osallistumista asiakkaan kuntoutumiseen.

Fysioterapeutti tuntee työtään määrittävät lait, asetukset ja määräysten vastuut ja velvoitteet.

Fysioterapeutti ja asiakas

Fysioterapeutti toimii tehtävässään oikeudenmukaisesti. Hän kohtaa jokaisen asiakkaan tasavertaisena riippumatta terveydentilasta, iästä, asuinpaikasta, sosiaalisesta asemasta, äidinkielestä, sukupuolesta, etnisestä taustasta, kulttuurista, sukupuolisesta suuntautuneisuudesta tai vakaumuksesta.

Fysioterapeutti kunnioittaa asiakkaan ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta. Fysioterapeutin ja asiakkaan välinen terapiasuhte, -suunnittelu ja päätöksenteko perustuu avoimeen vuorovaikutukseen ja keskinäiseen luottamukseen.

Fysioterapeutti noudattaa asiakkaan asemaan ja oikeuksiin sekä tietosuojaan liittyviä säädöksiä.

Fysioterapeutti käyttää työssään näyttöön perustuvia ja tarkoituksenmukaisia tutkimus - ja terapiamenetelmiä. Hän suojelee ihmiselämää ja edistää asiakkaan hyvinvointia.

Fysioterapeutin ammattitaito ja työyhteisö

Fysioterapeutti vastaa työstään henkilökohtaisesti. Jokaisen fysioterapeutin oikeus ja velvollisuus on kehittää ammattitaitoaan asiantuntijana.

Fysioterapeutti tunnistaa oman ammattinsa rajat. Työyhteisössään fysioterapeutti vastaa yhdessä yhteisön muiden jäsenten kanssa siitä, että terapian/hoidon laatu on mahdollisimman hyvä.

Fysioterapeutti huolehtii omasta hyvinvoinnistaan ja tunnistaa jaksamisensa rajat.

Fysioterapeutit tukevat toisiaan asiakkaan terapiaa koskevassa päätöksenteossa, työssä jaksamisessa ja ammatillisessa kehittämisessä.

Fysioterapeutti kunnioittaa oman ja muiden ammattiryhmien edustajien asiantuntemusta ja toimii yhteistyössä muiden asiakkaan hoitoon osallistuvien kanssa.

Fysioterapeutti huolehtii, että oman ammattikunnan jäsenet tai muut asiakkaan terapiaan/hoitoon osallistuvat henkilöt toimivat asiakasta kohtaan eettisesti.

Fysioterapeutti esimiehenä

Esimiehenä fysioterapeutti toimii oikeudenmukaisesti, keskustelevasti ja kannustavasti.

Esimiehenä fysioterapeutti huolehtii työntekijän koulutuksesta ja työhyvinvoinnista lainsäädännön mukaisesti.

Hyväksyn ja lupaan noudattaa ylläolevia ohjeita ja säännöksiä

Paikka ja aika _____

Allekirjoitus _____

Nimeselvennys _____